

Sygn. akt I Ca 296/16

POSTANOWIENIE

Dnia 3 sierpnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Barbara Bojakowska

Sędziowie SO Elżbieta Zalewska-Statuch

SO Antoni Smus

Protokolant st. sekr. sąd. Beata Krysiak

po rozpoznaniu w dniu 3 sierpnia 2016 roku w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z wniosku J. Ł. i A. Ł.

z udziałem (...) SA z siedzibą w L.

o ustanowienie służebności przesyłu

na skutek apelacji wnioskodawców

od postanowienia Sądu Rejonowego w Sieradzu

z dnia 25 lutego 2016 roku, sygn. akt I Ns 367/13

postanawia:

1. oddalić apelację,
2. zasądzić solidarnie od J. Ł. i A. Ł. na rzecz (...) SA z siedzibą w L. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I Ca 296/16

UZASADNIENIE

We wniosku skierowanym do Sądu Rejonowego w Sieradzu wnioskodawczynie wnioskodawcy J. L. i A. L. wnosili o ustanowienie

na nieruchomości stanowiącej ich własność, położonej w Ł., gmina S., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Sieradzu prowadzi księgę wieczystą Kw. nr (...), służebności przesyłu na rzecz każdorazowego właściciela urządzenia przesyłowego - linii energetycznej zlokalizowanej na w/w działce, polegającej na utrzymywaniu linii energetycznej, prawie do jej konserwacji i napraw - według oznaczeń, które znajdują się na mapie sporządzonej przez biegłego geodetę za jednorazowym wynagrodzeniem w kwocie 40464 zł.

Uczestnik postępowania (...) Spółka Akcyjna Oddział Ł. Teren

w Ł. wniósł o oddalenie wniosku, podnosząc, iż ma tytuł prawny do korzystania z gruntu wnioskodawców w postaci służebności gruntowej odpowiadającej swoją treścią służebności przesyłu.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Sieradzu oddalił wniosek J. L. i A. L. o ustanowienie służebności przesyłu oraz zasądził od wnioskodawców solidarnie na rzecz uczestnika postępowania kwotę 247 zł tytułem kosztów postępowania.

Powyższe postanowienie zapadło na podstawie ustaleń faktycznych, które Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne, a których zasadnicze elementy przedstawiają się następująco:

Wnioskodawcy J. L. i A. L. są właścicielami na prawach wspólności umownej majątkowej małżeńskiej rozszerzonej nieruchomości położonej w Ł., gmina S., oznaczonej nr działki (...), dla której Sąd Rejonowy w Sieradzu prowadzi księgę wieczystą Kw. nr (...).

Przez opisaną nieruchomość przebiega linia niskiego napięcia oraz średniego napięcia (15 kV). Linia niskiego napięcia została wybudowana w 1976 r.

17 września 1976r. sporządzono protokół odbioru technicznego i przekazania do eksploatacji robót inwestycyjnych i po kapitalnym remoncie.

24 lutego 1976r. dokonano odbioru technicznego i przekazania do eksploatacji wybudowanej uprzednio linii średniego napięcia.

W 1977r. zostało wybudowane odgałęzienie linii średniego napięcia od już wybudowanej linii także średniego napięcia, a odbioru technicznego tej linii dokonano 5 marca 1977r.

Z dniem 1 stycznia 1989r. utworzono w wyniku podziału przedsiębiorstwa państwowego (...) w W." - „Zakład (...) - Teren w Ł.. Powstałemu zakładowi przydzielono składniki mienia powstałego z podziału „Centralnego O. Energetycznego w W.".

Na podstawie ustawy z 5 lutego 1993 r. o przekształceniach własnościowych przedsiębiorstw państwowych o szczególnym znaczeniu dla gospodarki państwa, Zakład (...) w Ł. z dniem 1 września 1993 r. przekształcono w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa, działającą pod firmą Zakład (...) - (...) S.A.

Decyzją Wojewody (...) grunty o powierzchni 2,4114 ha położone w S. przy ul. (...) oznaczone nr działka nr (...) stały się przedmiotem użytkowania wieczystego Zakładu (...) z siedzibą w Ł..

15 grudnia 2008 r. zmianie uległa firma spółki, z Zakładu (...) S.A. na (...) S.A.

Obecnie spółka ta, po połączeniu stanowi oddział (...) S.A. w Ł..

Stan faktyczny ustalono na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, które nie budziły wątpliwości, co do ich wiarygodności.

W oparciu o powyższe Sąd pierwszej instancji stwierdził, iż wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie zapatrywaniem dopuszczalne jest nabycie służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu w drodze zasiedzenia

(tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 13 października 2011 roku, V CSK 502/10, Lex Nr 1096048, w uchwale z 7 października 2008 roku, III CZP 89/08, Lex Nr 458125,

w wyroku z 12 grudnia 2008 roku, II CSK 389/09, Lex Nr 484715, w postanowieniu z dnia 17 grudnia 2008 roku, I CSK 171.08, Biuletyn Sądu Najwyższego 2009/4/15).

Analizując przepisy art. 292 k.c. oraz art. 172 § 1 k.c. i 176 § 1 k.c. oraz przepisy dotyczące przeniesienia posiadania (art. 348 k.c.), a także orzecznictwo Sądu Najwyższego na tle tych przepisów, Sąd Rejonowy doszedł do wniosku, iż w okolicznościach rozpoznawanej sprawy uczestnik postępowania wykazał zarzut zasiedzenia służebności przesyłu.

W przedmiotowej sprawie ustalono, iż urządzenia przesyłowe, tj. linia niskiego napięcia usytuowana na działce stanowiącej własność wnioskodawców istniały z całą pewnością w dniu 17 września 1976 r., zaś linia średniego napięcia istniała w dniu 24 lutego 1976 r., natomiast wybudowane później jej odgałęzienie istniało w dniu 5 marca 1977 r.. Daty usytuowania tych urządzeń przesyłowych potwierdzają dowody z dokumentów w postaci protokołu nr (...), protokołu z 24 lutego 1976 r. oraz protokołu nr (...).

Sąd pierwszej instancji zwrócił uwagę, iż od przeszło 30 lat, zarówno linia niskiego napięcia, jak i linia średniego napięcia i wybudowane później odgałęzienia linii średniego napięcia znajdują się w posiadaniu, najpierw Skarbu Państwa, w imieniu którego urządzeniami przesyłowymi zarządzały - Zakład (...) - Województwo, następnie Zakład (...) w Ł., w dalszej kolejności jednoosobowa spółka Skarbu Państwa, działająca pod firmą Zakład (...) S.A., a obecnie (...) S.A. w Ł..

Zdaniem Sądu Rejonowego oczywistym jest także, iż posiadanie wykonywane przez poprzedników prawnych uczestnika nosiło znamiona posiadania w złej wierze, skoro wiadomym było, iż prawo do nieruchomości, z której korzystali przysługiwało innym podmiotom.

Sąd pierwszej instancji odnosząc się do zgłoszonego przez uczestnika postępowania zarzutu zasiedzenia stwierdził, że nie stanowi przeszkody do nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenia okoliczność, że przed dniem 1 lutego 1989 r. to jest przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 31 stycznia 1989r. o zmianie kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 3, poz. 11 z 1989 roku), państwowe osoby prawne nie mogły nabyć własności nieruchomości, gdyż nie władzały nieruchomościami w imieniu własnym lecz sprawowały zarząd mieniem państwowym w ramach zasady jednolitej własności państwowej. Jednakże w orzecznictwie sądowym wyjaśniono, że osoba prawna, która przed 1 lutego 1989 r. nie mogła nabyć własności nieruchomości i innych praw rzeczowych, może do okresu samoistnego posiadania po dniu 1 lutego 1989r. zaliczyć okres posiadania Skarbu Państwa, w którym sama występowała jako dzierżyciel w ramach sprawowanego zarządu mieniem państwowym (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 18 maja 2007 roku, ICSK 64/07, Lex Nr 286763).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt sprawy niniejszej, Sąd Rejonowy stwierdził, iż skoro w okresie od 17 września 1976 r. do 1 lutego 1989 r. w odniesieniu do linii niskiego napięcia oraz w okresach od 24 lutego 1976r. i od 5 marca 1977 r. w odniesieniu do linii średniego napięcia - do 1 lutego 1989 r. poprzednicy prawni uczestnika korzystali ze służebności gruntowej w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa, a ich władztwo nad tą nieruchomością miało postać dzierżenia w rozumieniu art. 338 k.c. to wymienione okresy podlegały zaliczeniu do okresu koniecznego dla nabycia służebności w drodze zasiedzenia.

W ocenie Sądu pierwszej instancji urządzenia przesyłowe należy zaliczyć do trwałych i widocznych urządzeń umożliwiających wykonywanie służebności danego rodzaju w rozumieniu art. 292 k.c.

Sąd Rejonowy stwierdził ponadto, że urządzenie, o którym mowa art. 292 k.c., ma odpowiadać treści służebności pod względem gospodarczym. Chodzi tu o odpowiednie urządzenie materialne umożliwiające lub ułatwiające korzystanie z cudzej nieruchomości w zakresie służebności, sporządzone na obcej nieruchomości lub co najmniej wkraczające w jej sferę. Urządzenie to musi być w zasadzie wykonane przez posiadacza służebności,

a nie przez właściciela nieruchomości, z której posiadacz korzysta, tylko bowiem wtedy stanowi ono widoczny znak ostrzegający właściciela nieruchomości o korzystaniu z niej (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 24 maja 1974 roku, III CRN 94/74, OSNCP 6/75, poz. 94). Za przykład takich urządzeń uznaje się utwardzone szlaki drogowe, mosty, studnie, rurociągi, czy wreszcie linie elektroenergetyczne. W świetle powyższego, nie mogło budzić wątpliwości, iż urządzenia przesyłowe zdefiniowane w art. 49 § 1 k.c. mają charakter trwały i widoczny.

W tym stanie rzeczy posiadanie służebności wykonywane przez poprzedników prawnych uczestnika, a polegające na wybudowaniu na nieruchomości wnioskodawcy linii niskiego i średniego napięcia oraz utrzymywaniu jej funkcjonowania przez okres ponad 30 letni, wyczerpało przesłanki z art. 291 k.c. i doprowadziło do jej nabycia z dniem 17 września 2006r. w drodze zasiedzenia w odniesieniu do linii niskiego napięcia oraz z dniem 24 lutego 2006 r. i 05 marca 2007 r. - w odniesieniu do linii średniego napięcia.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji w niniejszej sprawie nie występują jakichkolwiek okoliczności świadczących o tym, iż doszło do przerwania biegu zasiedzenia. Przerwę taką w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 1 k.c. w zw. z art. 175 k.c. powoduje w zasadzie tylko takie działanie właściciela, które bezpośrednio zmierza do przerwania władztwa posiadacza, to znaczy jest "akcją zaczepną" wymierzoną przeciwko posiadaczowi i prowadzi do pozbawienia go posiadania. Zasadą więc jest, że przerywa bieg terminu pozwu, czy wniosek właściciela przeciwko posiadaczowi na rzecz którego biegnie zasiedzenie, zmierzający bezpośrednio do pozbawienia go posiadania rzeczy i odzyskania władztwa przez uprawnionego. Taka sytuacja w stosunkach między zainteresowanym nie wystąpiła. Wnioskodawcy przed zainicjowaniem niniejszego postępowania nie podjęli czynności zmierzających do odzyskania władztwa nad rzeczą, nie zgłaszali wobec uczestnika jakichkolwiek roszczeń, nie występowali o wydanie nieruchomości, w części wykorzystywanej przez uczestnika.

W tych warunkach Sąd Rejonowy uznał, iż poprzednik prawny uczestnika nabył już przez zasiedzenie służebność przesyłu polegającą na prawie korzystania z urządzeń posadowionych na działce wnioskodawców i dlatego wniosek o ustanowienie służebności, jako bezzasadny, podlegać musiał oddaleniu.

Z uwagi na uwzględnienie zarzutu zasiedzenia oddalono wnioski pełnomocnika wnioskodawców o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych, gdyż przeprowadzenie tych dowodów generowałoby jedynie wysokie koszty, które i tak w efekcie musieliby ponieść wnioskodawcy.

W ocenie Sądu pierwszej instancji nie jest wymagane ustalenie w tym postępowaniu zakresu służebności przesyłu, gdyż sprawa nie dotyczy stwierdzenia zasiedzenia, a jedynie podniesiony w niej został zarzut zasiedzenia.

Na marginesie zwrócono także uwagę, że pełnomocnik wnioskodawców ostatecznie nie sprecyzował, czy wniosek dotyczy ustanowienia służebności przesyłu linii niskiego napięcia, czy też średniego napięcia. Dlatego też, w tym zakresie nie prowadzono dalej postępowania, z uwagi na zasadność zgłoszonego zarzutu zasiedzenia zarówno w odniesieniu do linii niskiego napięcia, jak i średniego napięcia.

Pominięto także dowód z przesłuchania wnioskodawców wobec tego, że nie stawili się oni na ostatnią rozprawę i nie usprawiedliwili swojego niestawiennictwa.

W ocenie Sądu Rejonowego bez znaczenia pozostawał fakt ponoszenia ciężarów podatkowych od nieruchomości przez uczestnika, jako że okoliczność ta jest tylko jednym z przejawów właścicielskiego podejścia do uprawnień korzystania z nieruchomości, a jego brak nie przesądza o pozytywnym uznaniu prawa do nieruchomości.

W konsekwencji oddalenia wniosku o ustanowienie służebności przesyłu,

Sąd Rejonowy oddalił również żądanie zasądzenia wynagrodzenia, o którym mowa w art. 305² § 2 k.c.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. w zw. z § 8 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...) i zasądzone od wnioskodawców solidarnie na rzecz uczestnika postępowania kwotę 257 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, na którą składa się kwota 240 zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego i kwota 17 zł opłaty skarbowej od dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa.

W apelacji od powyższego orzeczenia wnioskodawcy zarzucili:

1/ sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wskutek naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wyrażającą się w dokonaniu oceny dowodów w sposób nie dający się pogodzić z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego poprzez:

- przyjęcie, że jednocześnie z utworzeniem przedsiębiorstwa państwowego na mocy zarządzenia Ministra Przemysłu nr (...) doszło do przekazania przez Skarb Państwa na majątek uczestnika infrastruktury przesyłowej w postaci linii energetycznych! przebiegających przez działki wnioskodawców, a w konsekwencji, że posiadanie wykonywane przez uczestnika i jego poprzedników prawnych miało charakter nieprzerwany w wyniku czego doszło do zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu pomimo, że uczestnik nie przedłożył protokołu zdawczo-odbiorczego bądź też protokołu z przekazania środków trwałych - wynikających z § 2 zarządzenia nr (...) Ministra Przemysłu, ani żadnego innego dokumentu na potwierdzenie wskazanej okoliczności, co w konsekwencji doprowadziło do uwzględnienia podniesionego przez uczestnika zarzutu zasiedzenia.

2/ naruszenie prawa materialnego:

- art. 348 zd. 2 k.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez jego niezastosowanie, a w konsekwencji uznanie, że służebność przesyłu w odniesieniu do linii energetycznych przebiegających przez działki wnioskodawcy została na uczestnika skutecznie przeniesiona przez jego poprzednika prawnego, pomimo tego, że w toku postępowania uczestnik nie udowodnił faktu przeniesienia na niego posiadania wskazanych urządzeń przesyłowych, a w szczególności nie przedstawił na tę okoliczność odpowiednich dokumentów,

- art. 292 k.c. w zw. z art. 176 § 1 k.c. poprzez uwzględnienie podniesionego przez uczestnika zarzutu zasiedzenia, mimo niespełnienia określonej w tych przepisach przesłanki w postaci nieprzerwanego posiadania przez uczestnika oraz jego poprzedników prawnych służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu na skutek niewykazania skutecznego przeniesienia na uczestnika posiadania urządzeń przesyłowych,

- art. 305¹ k.c. w zw. z art. 285 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 292 k.c. poprzez ich błędną wykładnię i zastosowanie wykładni rozszerzającej tych przepisów z całkowitym pominięciem ich językowej treści, co w konsekwencji doprowadziło do przyjęcia, że przed wejściem

w życie przepisów od art. 305¹ k.c. do art. 305⁴ k.c. dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, podczas gdy prawidłowa wykładnia tych przepisów prowadzi do wniosku, że jest to niedopuszczalne,

3/ naruszenie przepisów postępowania: art. 520 § 3 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i art. 520 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniosli o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie wniosku w całości oraz zasądzenie od uczestnika

na rzecz solidarnie uprawnionych wnioskodawców kosztów postępowania za pierwszą instancję, kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych i zasądzenie od uczestnika na rzecz solidarnie uprawnionych wnioskodawców kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, ewentualnie, uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania i zasądzenie od uczestnika na rzecz solidarnie uprawnionych wnioskodawców kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Za pozbawiony uzasadnionych podstaw należy uznać zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. poprzez błędne uznanie, że z dokumentów przedstawionych przez uczestnika wynika, że posiadanie przez niego oraz jego poprzedników prawnych infrastruktury przesyłowej w postaci linii energetycznych przebiegających przez działki wnioskodawców miało charakter nieprzerwany oraz, że wspomniana infrastruktura została skutecznie przeniesiona na uczestnika przez jego poprzednika prawnego.. Wbrew wywodom skarżących, uczestnik postępowania udowodnił, iż do takiego przeniesienia doszło. Do odpowiedzi na wniosek załączył bowiem decyzję administracyjną (k. 48 – 50) wydaną przez byłego Wojewodę (...) na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1990 r. o zmianie ustawy o gospodarce gruntami (Dz. U. Nr 79, poz. 464 z późn. zm.). Decyzja ta stwierdza, że przedsiębiorstwo państwowe (państwowa osoba prawna), jako wykonująca zarząd nieruchomością, kontynuowała w dniu 5 grudnia 1990 r. posiadanie, które do dnia 1 lutego 1989 r. było przypisywane Skarbowi Państwa, a później bezpośrednio już temu przedsiębiorstwu. Z wymienionej decyzji wynika bezpośrednio, że przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) w Ł. nabyło nieodpłatnie prawa własności budynków, budowli i urządzeń znajdujących się na działce nr (...) położonej w S. przy ul. (...), na której poprzednik prawny uczestnika uzyskał użytkowanie wieczyste. Powyższa nieruchomość miała charakter nieruchomości władnącej w stosunku do przedmiotowej służebności przesyłu. Trzeba także dodać że uczestnik załączył dokument w postaci Zarządzenia Ministra Przesyłu nr (...) z dnia 16 stycznia 1989r., mocą którego utworzono przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...), któremu to przydzielono składniki mienia należące dotychczas do Centralnego O. Energetycznego – Zakładu (...).

Należało zatem uznać, wbrew wywodom skarżących, że uczestnik postępowania wykazał omawiane przejście posiadania ze Skarbu Państwa na poprzednika prawnego uczestnika w sposób przewidziany w art. 348-351 k.c. w odniesieniu do wszystkich składników majątkowych, w tym urządzeń przesyłowych. Tym samym będące poprzednikiem prawnym uczestnika, przedsiębiorstwo państwowe mogło do okresu swojego posiadania doliczyć okres posiadania Skarbu Państwa.

Za chybiony należy też uznać zarzut naruszenia art. 348 zd. 2 k.c. w zw. z art. 6 k.c. W tym zakresie należy uznać za prawidłowe ustalenia Sądu pierwszej instancji w przedmiocie przeniesienia własności spornych linii energetycznych przez Skarb Państwa na rzecz poprzednika prawnego uczestnika, ponieważ (...) S.A. w Ł. przedstawił wystarczający materiał dowodowy, z którego wynika, iż do takiego przeniesienia doszło. Uregulowanym w art. 348 k.c. podstawowym sposobem przeniesienia posiadania, zarówno samoistnego, jak i zależnego, jest wydanie rzeczy (traditio corporalis). W przypadku posiadania służebności chodzi oczywiście o „trwałe i widoczne urządzenie”, z którego korzystanie prowadzi do zasiedzenia (w sprawie niniejszej przebiegające przez nieruchomość wnioskodawców linia energetyczna i jej eksploatacja). Nie jest zatem potrzebna żadna umowa pisemna lub decyzja, na których brak powołuje się skarżący.

Do odpowiedzi na wniosek załączono dokument w postaci Zarządzenia Ministra Przemysłu nr (...) z dnia 16 stycznia 1989 roku (k. 37 – 39), mocą którego utworzono przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...), któremu to przydzielono składniki mienia (w tym własność urządzeń i posiadanie służebności gruntowych) należące dotychczas do Centralnego O. Energetycznego - Zakładu (...). Ponadto uczestnik załączył odpis z rejestru handlowego B (k. 40 – 43) oraz postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi Krajowego Rejestru Sądowego (k. 44 – 45), ilustrujące przekształcenia podmiotowe poprzedników prawnych uczestnika. Niedolażenie stosownego

protokołu zdawczo - odbiorczego do akt sprawy w ocenie Sądu nie wykluczało możliwości udowodnienia okoliczności przekazania posiadania urządzeń energetycznych przebiegających przez działkę wnioskodawców za pomocą innych środków dowodowych, w tym przy zastosowaniu domniemań faktycznych. Za przyjęciem domniemań w zakresie posiadania tego konkretnego odcinka linii energetycznej przemawiało zaś położenie linii w zasięgu działalności przedsiębiorstwa uczestnika postępowania i sama treść wniosku, w którym wnioskodawcy wskazali (...) SA w L. jako właściciela urządzeń przesyłowych. Wypada zauważyć, że wnioskodawcy na etapie postępowania przed Sądem pierwszej instancji nie podnosili, aby linia energetyczna przebiegająca przez ich nieruchomość nie była tym samym urządzeniem przesyłowym, którego odbiór techniczny po kapitalny remoncie nastąpił w przypadku linii niskiego napięcia 17 września 1976 r. zaś w przypadku linii średniego napięcia 24 lutego 1976 r. Skoro zatem od tych dat można liczyć bieg posiadania przedmiotowej służebności przez poprzedników prawnych uczestnika, wówczas dodatkowe ustalania precyzyjnej daty, kiedy to doszło do przekazania przez Skarb Państwa własności urządzeń energetycznych było niecelowe. Należy bowiem przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, będące poprzednikiem prawnym uczestnika przedsiębiorstwo państwowe, czy też następnie spółka Skarbu Państwa, mogły do okresu posiadania, wykonywanego po dniu 1 lutego 1989 roku, zaliczyć okres posiadania Skarbu Państwa sprzed tej daty, jeżeli nastąpiło przeniesienie posiadania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2006 roku, I CSK 11/05, niepubl.)

Bezzasadny okazał się także zarzut naruszenia art. 176 k.c. i w zw. z art. 292 k.c. Ma rację skarżący o tyle, iż będące poprzednikiem prawnym uczestnika przedsiębiorstwo państwowe jako państwowa osoba prawna nie mogło nabyć w wyniku zasiedzenia m.in. służebności gruntowej (art. 292 k.c.). Zgodnie jednak z utrwalonym stanowiskiem judykatury mogło ono do okresu posiadania, wykonywanego po dniu 1 lutego 1989 r., zaliczyć okres posiadania Skarbu Państwa sprzed tej daty, jeżeli nastąpiło przeniesienie posiadania (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2006 r., I CSK 11/05, nie publ.). Wbrew wywodom skarżącego, uczestnik postępowania udowodnił, iż do takiego przeniesienia doszło.

Nietrafnie zarzucił też skarżący, iż w przedmiotowej sprawie doszło do naruszenia art. 305¹ k.c. Jest bowiem oczywistym, że w przypadku skutecznego podniesienia zarzutu zasiedzenia służebności przesyłu przepis ten nie może być zastosowany. Taka sytuacja występuje w okolicznościach rozpoznawanej sprawy, ponieważ uczestnik postępowania wykazał, iż posiada prawo do korzystania z nieruchomości wnioskodawców w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu. Bez znaczenia przy tym pozostaje, iż służebność gruntową odpowiadającą w swej treści służebności przesyłu nabył przez zasiedzenie poprzednik prawny uczestnika. Z treści art. 551 k.c., w którym zawarta jest definicja przedsiębiorstwa wynika wprost, że obejmuje ono oprócz nazwy między innymi własność nieruchomości lub ruchomości, w tym urządzeń. Po przekształceniach służebność jako składnik przedsiębiorstwa stała się zatem własnością uczestnika postępowania. W tym miejscu Sąd Okręgowy w niniejszym składzie chce też stwierdzić, iż podziela zapatrywanie wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego w sprawie V CSK 129/12, że w przypadku przedsiębiorstw (zakładów przesyłowych) wystarczającym jest udowodnienie istnienia sieci przesyłowej jako przesłanki uzyskania zasiedzenia służebności przesyłu. W szczególności zaś przedsiębiorstwo przesyłowe (jej następcą prawny) nie ma obowiązku wykazywania istnienia konkretnej nieruchomości władnącej, np. stacji zasilania (tzw. GPZ). Powyższe zapatrywanie stanowi kontynuację linii orzeczniczej Sądu Najwyższego zaprezentowanej w uchwale III CZP 93/11, w której wyjaśniono, iż że kluczową kwestią w sprawach o zasiedzenie służebności przesyłu jest udowodnienie istnienia „zespołu urządzeń infrastrukturalnych”.

Ponadto jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z 22 maja 2013 r., III CZP 18/13 przed wejściem w życie art. 305¹ – 305⁴ k.c. było dopuszczalne nabycie w drodze zasiedzenia na rzecz przedsiębiorcy służebności odpowiadającej treścią służebności przesyłu. Okres występowania na nieruchomości stanu faktycznego odpowiadającego treści służebności przesyłu przed wejściem w życie art. 305¹ – 305⁴ k.c. podlega doliczeniu do czasu posiadania wymaganego do zasiedzenia tej służebności.

Wreszcie za chybiony należy uznać zarzut naruszenia art. 520 § 3 k.p.c.. W okolicznościach rozpoznawanej sprawy jest oczywistym, że w związku ze zgłoszeniem przez uczestnika zarzutu zasiedzenia służebności przesyłu,

który uwzględnienie niweczyło przedstawione przez wnioskodawców roszczenia, zaistniała przesłanka sprzeczności interesów w rozumieniu w/wym przepisu. W rezultacie uwzględnienie wniosku o zasiedzenie służebności uzasadniało zasądzenie od wnioskodawców na rzecz uczestnika zwrot kosztów postępowania.

Z tych wszystkich względów apelacja wnioskodawców z mocy art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. w zw. z § 5 pkt. 3 i 10 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.